

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	22106 - Sociologia, Convivència i Educació / 4
Titulació	Grau d'Educació Primària (Pla 2013) - Primer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
María Gómez Garrido <i>Responsable</i> maria.gomez@uib.es	12:00	14:00	Dimecres	09/09/2019	29/06/2020	BG07
David Abril Hervas david.abril@uib.cat	10:30	11:30	Divendres	17/02/2020	07/07/2020	Edifici BEATRIU DE PINÓS, despatx 4

Contextualització

Introducció.

Aquesta assignatura s'ubica dins la branca de coneixement de la Sociologia, concretament, la Sociologia de l'Educació.

La Sociologia de l'Educació és una ciència social que emana de la Sociologia i ens serveix per estudiar i analitzar el paper de l'educació a la societat i l'educació com a fenomen sociocultural des d'una perspectiva sociològica, i per ajudar-nos a entendre la importància de la convivència social en el context de la societat i de l'educació.

La Sociologia de l'Educació, en aquesta assignatura, Sociologia, convivència i educació, es pot considerar com una sociologia que estudia les relacions entre la societat i l'educació. És la interpretació sociològica de l'educació com a fenomen social. Una perspectiva científicosocial amb l'intent de clarificar la realitat social i educativa des de la Sociologia, analitzant els fenòmens socials que condicionen el sistema educatiu.

Atès que proporciona eines per conèixer el context en què hauran d'exercir la seva professió, cal considerar la Sociologia com una ciència bàsica per a la formació dels futurs mestres.

Requisits

Guia docent

Competències

Específiques

- * 1. Analitzar i incorporar de manera crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar. (1.3.4) 2. Conèixer i analitzar els temes de discriminació i inclusió social. (1.3.4.2) 3. Analitzar i plantejar la importància de la igualtat i desigualtat de gènere. Principis d'igualtat entre dones i homes. (1.3.4.3) 4. Reconèixer i valorar la diversitat personal, social, cultural, multicultural, i respectar aquestes diferències. (1.3.4.4) 5. Sociologia de la cultura de la pau i la no violència. (1.3.4.5) 6. Sociologia dels drets humans, valors democràtics i solidaritat. (1.3.4.6) 7. Sociologia de l'entorn i educació mediambiental. (1.3.4.7) 8. Desenvolupar actituds afavoridores de la relació, participació i comunicació de la família a l'escola. (1.3.9)

Genèriques

- * 1. Capacitat d'anàlisi i síntesi (4.1.1) 2. Capacitat de gestió de la informació: obtenció i anàlisi de diferents fonts. (4.1.4) 3. Capacitat crítica i autocrítica. (4.2.1) 4. Capacitat de treballar en equip. (4.2.6)

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

1. Conceptes bàsics de Sociologia
2. L'educació com a fenomen sociocultural i socialitzador
3. Anàlisi crítica de la societat del canvi i del paper de l'educació
4. Explicar sociològicament el paper de l'escola a la societat actual
5. Explicar sociològicament la globalització en el marc de la societat actual
6. Convivència social, educació i ciutadania
7. Sociologia de la família i de la comunitat educativa i social
8. Sociologia de l'educació multicultural i intercultural
9. Sociologia de les desigualtats educatives. Sociologia de la igualtat i desigualtat en gènere, ètnia i classe social en la societat actual

Continguts temàtics

Conceptes. 1. Conceptes bàsics de sociologia

Conèixer i saber aplicar correctament els conceptes i el llenguatge sociològics. La conceptualització de la Sociologia de l'Educació des dels seus conceptes bàsics: socialització, cultura, estructura, estratificació, classe social, grup, institució social, grup-classe, ètnia, gènere; globalització, modernitat, societat del benestar, estat del benestar.

Guia docent

L'educació com a fenomen sociocultural. 2. L'educació com a fenomen sociocultural i socialitzador
L'educació s'ha de contemplar, en aquest àmbit, com un fenomen sociocultural per la innegable funció social que té i les seves implicacions culturals. Cal entendre l'educació com a element de transmissió cultural i culturalitzadora en un sentit general, com un mecanisme de reproducció cultural i social, i com a element dinamitzador social i cultural en un context social de canvi. Educació i socialització.

Societat del canvi. 3. Anàlisi crítica de la societat del canvi i el paper de l'educació en aquesta societat.

La Sociologia contemporània es preocupa pels problemes generats pel model de societat que ens toca viure en l'àmbit de la societat occidental. En una dinàmica de canvi accelerat, aquesta preocupació contribueix a la conformació de la mateixa disciplina científica, atès que la sociologia com a ciència manté un paral·lelisme amb l'evolució de la societat.

Amb aquesta anàlisi es volen aportar elements per a la comprensió del sistema educatiu i l'acció educativa, conèixer les possibilitats que tenen els agents educatius d'intervenir i com ho fan en realitat. Ens interessa la funció social de l'educació condicionada pels models de societats dominants (globalització, capitalisme, tecnocràcia, societat tecnològica, crisi mediambiental, societat massmediàtica, societat del benestar, neoliberalisme polític, etc.).

L'escola en la societat actual. 4. Explicar sociològicament el paper de l'escola en la societat actual
Explicació sociològica del paper de l'escola en la societat actual

Per la seva complexitat, per la seva funció educativa i socialitzadora i pel paper que pot jugar en la societat del coneixement, en el si d'una societat complexa i de canvi, l'escola com a institució juga un paper significatiu en l'estructuració de la societat actual.

Globalització i educació. 5. Explicar sociològicament la globalització en el marc de la societat actual
Explicació sociològica de la globalització en el marc de la societat actual.

En la societat actual la globalització, com a forma d'organització, té com a objectiu fonamental la mundialització d'un sistema altament economicista, estandarditzador -culturalment parlant-, afavoridor de la societat del benestar i provocador de crisis en l'estat del benestar. Un estat que es presenta com a hipotètic garant d'igualtats d'oportunitats bàsiques com l'educació.

Educació, convivència i ciutadania. 6. Convivència social, educació i ciutadania

La cultura, la diversitat cultural i l'educació (multiculturalitat, interculturalitat i immigració). Desigualtats per raons de gènere i ètnia, i educació. Els canvis educatius -reformisme educatiu vigent- són claus per al paper de l'escola en la societat actual en aspectes tan significatius com els drets humans i la ciutadania. Cal introduir aquests aspectes en una aportació sociològica actualitzada i democràtica, juntament amb l'educació per a la ciutadania i la participació en la convivència social.

Sociologia de la família. 7. Sociologia de la família i de la comunitat educativa i social

La família com a institució i/o agent socialitzador i educatiu, en la seva diversitat i en els contextos culturals actuals. El paper de l'escola no es pot entendre sense analitzar el paper educador de la comunitat i de les famílies.

Educació multicultural. 8. Sociologia de l'educació multicultural i intercultural

Considerant que som una societat amb un nivell d'immigració significatiu, es fa necessari l'aprofundiment de qüestions tals com diversitat cultural, multiculturalitat, interculturalitat i solidaritat amb les cultures minoritàries o indígenes, en el marc de la nostra realitat sociocultural i educativa.

Guia docent

Sociologia de les desigualtats educatives. 9. Sociologia de les desigualtats educatives. Sociologia de la igualtat i desigualtat en gènere, ètnia i classe social en la societat actual

La igualtat i la desigualtat per raons de gènere en termes de coeducació. La igualtat i la desigualtat per raons d'ètnia i classe social en termes educatius.

Metodologia docent

Les classes s'impartiran en format teòric i participatiu.

Volum de treball

Es respectarà la proporcionalitat indicada a la guia: 60 hores temes bàsics i 90 hores treball individual.

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Exposició dels temes bàsics	Grup gran (G)	Explicar els temes bàsics de l'assignatura, defugint la mera exposició del tema. Cal acompanyar amb debats i classes participatives.	60

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	treball individual	Aprofundir en un dels temes expressament assenyalats per a aquesta funció: - Globalització, societat i educació - Dona gènere i educació - Educació, multiculturalisme i convivència - Educació mediambiental Caldrà elegir una opció.	50
Estudi i treball autònom en grup	seminaris	- Preparació tècnicometodològica per a l'elaboració del treball individual - Realització de debats en el marc del grup classe, a partir d'esquemes sobre la societat actual	40

Guia docent

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Prova escrita: 50% de la qualificació total. (Apte)

Treball individual: 40% de la qualificació total. (Apte)

Assistència i participació: 10% de la qualificació total. (Apte)

Les tres parts han d'estar aprovades.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Exposició dels temes bàsics

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Explicar els temes bàsics de l'assignatura, defugint la mera exposició del tema. Cal acompanyar amb debats i classes participatives.
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 50%	

treball individual

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Aprofundir en un dels temes expressament assenyalats per a aquesta funció: - Globalització, societat i educació - Dona gènere i educació - Educació, multiculturalisme i convivència - Educació mediambiental Caldrà elegir una opció.
Criteris d'avaluació	
Percentatge de la qualificació final: 40%	

Guia docent

seminaris

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (no recuperable)
Descripció	- Preparació tècnicometodològica per a l'elaboració del treball individual - Realització de debats en el marc del grup classe, a partir d'esquemes sobre la societat actual

Críteris d'avaluació

Percentatge de la qualificació final: 10%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- Fernández Palomares, F. (coord.) (2003): Sociología de la Educación. Edit. Pearson, Madrid.
- Mulet Trobat, B. (1999): Societat i Educació. Una interpretació sociològica. UIB. Palma
- Mulet Trobat, B. (coord) (2013): Diversitat, gènere i ètnia en el marc de la globalització i la immigració. Una perspectiva sociològica de l'educació. UIB. Palma
- Rotger, Josep M^a (coord.) (2012): Sociologia de l'educació. El Roure. Barcelona.

Bibliografia complementària

- Carbonell, J. (1995): L'Escola: entre la realitat i la utopia. EUMO. Vic.
- Combes, J.C. (2000): El método en sociología. Alianza Edit., Madrid.
- Fernández Dobón, F. (1999): Aproximacions sociològiques a l'educació. Edit. 7 i mig. Valencia.
- Fernández Palomares, F. (2003): Sociología de la Educación. Edit. Pearson. Madrid.
- Fernández Enguita, M. (coord.) (1998): Sociologia de la Instituciones educativas. Univ. Barcelona. Barcelona.
- Fernández Enguita, M. (edit.) Sánchez, J.M. (col.lab.) (1999): Sociología de la Educación. Edit. Ariel, Barcelona.
- Garvía, R. (1998): Conceptos fundamentales de Sociología. Edit. Alianza, Madrid.
- Giddens, A. (1999): Consecuencias de la modernidad. Edit. Alianza. Madrid.
- Giddens, A. (1998): Sociología. Alianza. Madrid.
- Guerrero, A. (1996): Manual de Sociología de la Educación. Síntesis. Madrid.
- Jordán, A. J. (1998): Multiculturalisme i educació. Proa, Barcelona.
- Klein, Naomi (2005): El poder de las marcas. Edit. Paidós. Barcelona.
- Lapassade, G. (1998): Grupos, organizaciones e instituciones. Gedisa. Barcelona.
- Lévy, P. (1998): La cibercultura, el segon diluvi?. Edit. Proa, Barcelona.
- Mattelart, Amand. (2006): Diversidad cultural y mundialización. Paidós. Barcelona.
- Miguélez i altres. (1997): Desigualtat i canvi. Edicions Proa. Barcelona.
- Mulet, B. (1999): Societat i Educació, una interpretació sociològica. S.P.UIB-Taula, Palma.
- Mulet, B. (1999): Sociologia de l'Educació. 4 moduls Intercampus, Servei publicacions UIB, Palma.
- Mulet, B. (Edit.) (2004): Sociologia de l'Educació: Cultura i pràctica escolar. S.P. UIB.
- Mulet, B. (coord): (2003): Globalització i Ciències Socials. Límits i dilemes. UIB -Taula, Palma de Mallorca
- Picó i Sanchís. (1996): Sociología y sociedad. Tecnos, Madrid.
- Picó, Josep. (1999): Cultura y Modernidad. Edit. Alianza, Madrid.
- Radl, R. (1996): Sociología crítica. Síntesis. Madrid.
- Ritzer, G. (1992): Teoría Sociológica Contemporánea. Mc Graw Hill. Madrid.
- Ritzer, G. (1993): Medonización de la sociedad. Edit. Ariel. Barcelona.
- Rotger, J.M^a. (Coord.) (1991): Sociologia de l'Educació. EUMO. Vic-Barcelona.
- Taberner, J. (1999): Sociología i Educación. edit. Tecnos. Madrid.
- Zanfrini, L. (2007): La convivencia interetnica. Edit Alianza, Madrid.

Altres recursos

Dossier de l'assignatura

